

Ordination 20. februar

De ord, jeg i dag på din ordinationsdag gerne vil lægge dig på sinde, Julius, er fra Salmernes Bog, salme 77.
Vi nøjes med et uddrag af salmen:

Jeg råber højt til Gud om hjælp;

...På nødens dag søger jeg Herren,

utrætteligt rækker jeg min hånd frem om natten,

min sjæl lader sig ikke trøste.

Når jeg husker på Gud, må jeg sukke,

og tænker jeg efter, svigter mit mod.

Du holder mine øjenlåg åbne,

jeg er urolig og kan ikke tale.

Jeg mindes fortids dage,

jeg husker længst forgangne år.

Om natten grunder jeg på det,

jeg tænker efter og ransager mig selv.

Forstøder Herren for al evighed?

Vil han ikke længere vise nåde?

Er hans troskab forbi for evigt?

Lyder hans ord aldrig mere?

Har Gud glemt at være nådig?

Holder han i vrede sin barmhjertighed tilbage?

Jeg siger: Det er mig en smerte,

at den Højstes højre hånd ikke er den samme.

Jeg vil nævne Herrens gerninger,

for jeg husker dine undere i fortiden;

jeg grunder over hele dit værk,

... Gud, du handler i hellighed;

hvilken gud er stor som Gud?

Du er den Gud, der gør undere,

du viste folkene din styrke;

du udfriede dit folk med din arm,

... Vandet så dig, Gud,

vandet så dig og bævede,

ja, det store dyb skælvede.

Skyerne sendte strømme af vand,

skymasserne lod deres stemme lyde,

ja, dine pile fløj til alle sider.

Din torden lød som vognhjul,

lynene oplyste verden,

jorden rystede og skælvede.

Din vej gik gennem havet,

dine stier gennem de vældige vande,

og dine spor var ikke at se.

Du førte dit folk som en fåreflok

ved Moses' og Arons hånd. Amen

313 Kom regn af det høje!

309 Bøj, o Helligånd, os alle

22 Gådefuld er du, vor Gud

305 Kom, Gud Helligånd, kom brat!

Nadver: 192 Hil dig, frelser og forsoner

7 Herre Gud! Dit dyre navn og ære.

”Jeg mindes fortids dage, jeg husker for længst forgangne år”, siger den gammeltestamentlige salmedigter i denne salme, som vel nærmest kan betegnes som en form for nødråb midt i en tilværelse, hvor det synes svært at finde mening og mål i livet. Et eksistentielt livsråb.

”Det var bedre i gamle dage”, tænker salmisten. Fortiden virker for ham kraftfuld og lys i forhold til nutiden. Gud virkede stærkere dengang, synes han at sige.

Nu beder salmens jeg også til Gud, men han gør det egentlig uden det store håb og dybest set uden nogen forventning. Salmisten føler tydeligvis, han står i en mat afglans af den tid, som var, lever i en jernalder i forhold til den guldalder, som var, da Gud skabte verden og virkelig tog hånd om sit folk.

Engang var Gud nærværende tilstede, men nu? ”Er Guds troskab forbi for evigt? Lyder hans ord aldrig mere?” spørger salmedigteren.

Ordet, som Gud skabte med, sagde: ”Lad der blive lys!” og der blev lys, hvor lyder det nu?

Og det ord, som Gud lagde i Moses stav, så vandene skiltes og israelitterne kunne gå hen over den tørre havbund og slippe ud af slaveriet i Ægypten, hvor er det ord i dag? Hvor er den kraft, som bar dette ord dengang? ”Det var bedre i gamle dage”

Salmistens fornemmelse af at leve i en tid, en mat afglans af det, som var, er ikke ny. De fleste kender til følelsen af, at det nu nok var bedre før. Det var en mere rolig tid, mindre stresset, en tid med mere fællesskab og en større givet sammenhæng. Kirkegangen var bedre, vækkelserne større, viden om kristentroen dybere og gudstroen mere levende.

Nu har hver tid sin plage, og det kan let blive til for megen klynk og nostalgi ved kun at forgyldte det forgangne. Gud er og bliver desuden den samme, evangeliet har lige så megen kraft og gyldighed, i dag som i går.

Ja, evangeliet og forkyndelsen af det - den opgave, som nu bliver din Julius - er helt uundværligt også i dag. Der er også brug for både den opbyggelse og kritik, den trøst og formaning, som evangeliet rummer.

De mere dystopiske forestillinger står i dag stærkt, og her er der måske i særlig grad brug for evangeliet, for det at forkynde trøst og livsmod. Med de dystopiske forestillinger mener jeg de meget bekymrede betragtninger, som mange gør sig om verdens tilstand og om fremtiden.

Fremtidslandet ser i dag dystert og mørkt ud, kan for mange nærmest virke håbløs:

Klimakrise og migration tegner et billede af en verden, som bliver mindre beboelig. Isen, der smelter, og vandstanden, som hæves, begrænser pladsen og ressourcerne. Egne af jorden er allerede og bliver ubeboelige, og folk må derfor rejse fra hjem og søger mod mere frugtbare egne. Dertil kommer stadig befolkningstilvækst og de fortsatte teknologiske vindinger, som nok gør meget lettere for os, men samtidigt også truer med at overflødiggøre mennesket.

Det er alt sammen med til at tegne dystre fremtidsperspektiver, og det vil naturligt nok, ja både må og skal præge de politiske diskussioner (jf. en undersøgelse forleden om, at klimaspørgsmålet nu står størst øverst på vælgeres dagsorden for det kommende valg). Og dystopierne løber også ind i både litteratur og film.

I en vis forstand er der tale om et menneskeligt vilkår, sådan at se mørkt og frygtsomt på fremtiden, kan man indvende, og det gælder nok, hvad forfatteren Aldous Huxley skrev allerede i en roman fra 1948, at det er et vilkår for det moderne liv. Huxley skrev:

”Frygten kære venner, frygten er selve det moderne livs grundlag og fundament. Frygten for den højt anpriste teknologi, der, samtidigt med at den øger vores levestandard, øger sandsynligheden for, at vi skal lide en voldsom død. Frygten for den videnskab, der med den ene hånd tager endnu mere fra os, end den så ødselt giver os med den anden”.

Men det er for mig at se alligevel ikke gjort med at sige, sådan har det altid været, og/eller at det bare er et vilkår ved det at være menneske.

Men hvordan skal vi så forholde os til disse dystre forudsigelser for fremtiden. Og ikke mindst, hvad skal vi som forkyndere sige:

Et svar på de mørke fremtidsudsigter er, at mange i dag søger at ændre deres livsstil. Den højskole, som jeg har været formand for nu i mange år, har således bestemt sig for at fjerne en tur til Cuba for i stedet tage til Fanø. Det sker af flere grunde, men ikke mindst pga. miljøet.

Flere og flere f.eks. stopper også med at spise kød.

Som prædikant er det let at hudflette den slags initiativer og stemple dem som udtryk for frelstthed, en form for retfærdiggørelse ved egne gerninger. Intet er lettere med evangeliet i hånden, med Paulus og Luther i ryggen, end at udstille

ethvert initiativ hos et menneske som selvgodhed. Men som prædikant bliver den form for stemping også let maner.

Det er nødvendigt at riste den retorik i tiden, som gør mennesket selvtilfreds og skaber den illusion hos den enkelte, at man har gjort nok. Men omvendt det er ikke gjort med at klæde os af hver især til skindet.

Professor i historie Gregory Clays, som har skrevet boget *Dystopia: A natural History*, fortæller således i et interview, hvordan han undgår plastic, helst tager offentlig transport og som sådanne har foretaget nogle personlige valg, men han indrømmer samtidigt, at han elsker at flyve og har rejst meget rundt i verden i de sidste år.

Indrømmelsen er vigtig. Clays ved godt, at hykleriet ligger lige for. Heri ligger på den ene side den nødvendige erkendelse af egen uformåenhed og egen begrænsning, men han har jo alligevel – i sit uperfekte liv - foretaget nogle valg på godt og ondt, ud fra den erkendelse, at han jo lever i en verden med nogle udfordringer, som kræver både hans og vores alles opmærksomhed.” Jeg kan ikke redde verden selv, men lidt kan jeg dog gøre”.

Som prædikant er det for mig at se vigtigt ikke kun at hudflette samtiden og udstille hykleriet i os, det er lige så vigtigt at understrege betydningen at vi lever sammen her i verden, og at vi har et fælles ansvar for den skabte verden og det fællesskab, vi lever med hinanden. Vi trækker vejret i den samme verden, vi deler den samme jord.

Ligesom vi ikke skal forveksle nostalgi, tungsind og deraf affødte dystopier med visdom, så skal vi ikke tro, at afsløring og hudfletning er nok. På samme måde her må vi heller ikke forveksle kritik af det moderne liv med kristendom, en skarp prædikentuneg med evangeliet.

Sig det, du har på hjertet, Julius, det, som evangeliet taler til dig, og tag brodden ud af den selvsikre (også dig selv, når det sker) og støt den, der mangler modet til at leve livet her og nu. Vi har brug for at høre evangeliet, så vi hverken enten fortaber os i fortiden eller kun drømmer os væk til andre tider.

✠

Der er mange glæder ved at være præst, og jeg håber, at du Julius må trives i arbejdet, at samspillet og samvirket med dig og den menighed, som nu har kaldet dig som deres præst, at det må blive godt og til gensidig glæde. Guds nåde og lykke til i dit virke.

